

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput IV. Quid sit mori ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

tò dicatur : [a] *Dispone domui tue ,
quia morieris.* Reponam: jam pridem
disposui, lubens moriar. Si hoc mo-
do vivas, potes mortem non modò
expectare cum desiderio, sed invitare
cum gaudio; potes secure in utram-
que aurem dormire, quia si mors
subitò te opprimat, in Domino ob-
dormies.

CAPUT IV.

Quid sit mori?

(Uicumque contigit nasci, eidem
necesse est & mori. Obrevem vo-
culam ! mori ; non continet nisi duas
syllabas & quatuor literas ; sed actus
moriendi complectitur omnes, quæ
timeri solent, miseras. Mori, non est
nisi unicum verbum, sed quæ mor-
tem antecedunt, comitantur, sequun-
tur, nullus nec verbosissimus Ora-
tor poterit unquam dicendo expli-
care. Faciamus hîc quasi Anato-
miam illius arcani, & prodigiosi ver-
bi videlicet Mori. Quid est Mori?

B 3

Mori

(a) *Isa. 38. 1.*

Mori est relinquere omnia in hoc modo aspectabilia & sensibilia. Primum, quàm est perpeffu acerbum proferibi patria, mitti in exilium? Cùm Tullius amandaretur in exilium, viginti millia civium Romanorum, pullo amictu, luctus testandi causâ, eum comitabantur. Quid hoc est collatum cum morte? Mori, est, debere pro omni tempore deferere, in quo vixisti, mundum; in qua natus es, Patriam; ubi vixisti, urbem; quam incoluisti, domum; in quo manducafti, triclinium; in quo ftuduisti, musæum; in quo quievisti, lectum; in quo ambulasti, hortum: omnia penitus loca; sicut nullus in toto orbe futurus fit angulus, in quo possis amplius, vel ad momentum consistere. Alia jam profequere. Mori, est dicere perpetuum vale parentibus, fratribus, sororibus, consanguineis, affinibus, amicis, famulis, domesticis, civibus, popularibus, (verbo) omnibus hominibus; sicut nullus omnino fit futurus, qui te
pro-

proficiscentem in illam ignotam, peregrinam, admirandam comitetur Regionem æternitatis. Princeps quidam impiè potens, & iniquè dives, cum morti se proximum cerneret, conversus ad sibi adstantem Palatinam Familiam: (a) Eja, inquit, vos fideles Palatini mei, succurrite quæso, & ab imminente morte hâc me vice eripite: Et si nunc omnino moriendum erit, saltem comites mihi itote, & ne in periculosa hac & ignota profectioe solum relinquite: & hoc æquum est, ut qui fuistis participes meæ gloriæ & felicitatis, ne in tam calamitoso statu me deseratis? Ad hâc ipsis silentibus, nulloque condicere volente, in rabiem actus Princeps, perjuros illos, & perfidos insanis clamoribus vociferans, per summam indignationem spiritum infaustum ejecit. Mori est, deserre omnia bona corporis. Fortunæ, Naturæ: Tunc igitur spoliatur omnibus vestibus, suppellectili, pecuniâ

B 4

niâ

a Bellard. in Prato exemp. l. 21.

niâ, opibus, thesauris, agris, fundis, prædiis, ædificiis, possessionibus; omnibus jumentis, quæ habebat in stabulo, piscibus, quæ in vivariis; arboribus, quas in silvis, fructibus, quos in agris; floribus, quos in hortis; frumento, quod in horreo; dolis, quæ habebat in caveis, [a] *Nudus in hunc mundum venisti, nudus exhibis?* Etsi Cræso fueris ditior; non licebit tecum sumere, nec ex agris, spiculam; nec ex thesauris, obulum, nec ex armentis, unguam; nihil penitus, Nihil, Nihil. Mori est, deserere semel, & simul omnes voluptates, delicias, convivia, tripudia, spectacula, aucupia, venationes, ludos; omnia, quæ vel oculos blandè oblectant; vel aures suaviter demulcent; vel nares odore recreant, vel palato sapore blandiuntur; vel tactum molliculè afficiunt. Nunquam ampliùs posse oblectare oculos aliquo lumine, solis, lunæ, stellarum, lampadis, cerei, facis. Mori est, pati extremas undique in

cor-

[a] *Job. 1. 21.*

corpore, & animo angustias: tunc enim supini sunt vultus; oculi patentes, immobiles, & extincti, contractæ nares? os lividis dentibus hians, longum, difficilem, raucum, & graveolentem reciprocans halitum; arefcunt fauces, stupet omnis sensus; qui superat in facie color, diffluit; omnis venustas in ore evanescit; erumpit ex omnibus poris frigidus sudor, abit à genis rubor, succedit pallor, paulò post rigor, tum foetor, deinde rancor, tandem omnium, qui intuentur, horror. Non fit minor in adstantium affectibus mutatio; fluunt lachrymæ, personant suspiria, audiuntur ejulatus, editur planctus, excipiuntur novissima verba, conclamatur, quamdiu spirat, foveretur moriens, mortuus statim nudatur, deseritur à propinquis; & qui prius in illis erat amor, desinit in abominationem. Mori, est in lubrica arena cum formidando illo hoste, cum potestatibus tenebrarum, cum mundi Principe, cum leone rugienti decertare, congregari,

gredi , luctari pro sempiterna salute animæ ; ut huic æternum benè , vel æternum malè fit : Et quidem pugnabis toto corpore infirmus , omnibus artubus debilis , gravissimâ calamitatum mole circumvallatus , letali sudore perfusus , mortifero morbo oppressus , & solus : [a] *quoniam non est tunc , qui adjuvet , aut adjuvare possit : & pugnabis cum invisibili , [b] cum hoste vaferrimo , cui mille nocendi artes ; cum hoste ferocissimo , qui tunc insurget in te , cum ira magna , furore insatiabili , & horrifico , sciens quod modicum ubi residuum , tempus habeat . Tunc omnia ossa , artus , nervi , arteriæ , articuli , singulaque totius corporis membra si possent humanâ voce resonare ; non aliud clamarent , quàm illud Susannæ : [c] *Angustia mihi sunt undique . Mori est corpore rigido , & frigido jacere in stramine , involvi abjectâ sindone , includi angusto loculo ; efferri per vi-**

cos

[a] *Psal. 41. 14. [b] Apoc. 12. 12.*[c] *Dan. 13. 13.*

cos, & compita sarcophago ad templum, pone comitantibus amicis, & vicinis; inde deduci ad cæmiterium, ex cæmiterio ad sepulchrum, passis funibus demitti in cæcum telluris antrum, obtegi terrâ, lapidibus, ac defunctorum ossibus, tum fætere, tabere, consumi, rodi à vermibus, putrefieri, ac tandem in pulverem referri. Quid deniq; est mori? Mori est, animam migrare ad alteram vitam, in alium orbem, in domum æternitatis, in Regionem incognitam; ubi terræ opes, nullius sunt valoris; honores, nullius pretii; scientiæ, nullius æstimationis: ubi omnia, quæ sunt mundi, quia momentanea, nullius sunt momenti. Est animam iusti coram inevitabili æquissimi iudicis tribunali; illic accusari, judicari, ac tandem æternum vel in cælo gloriâ coronari, vel in orco pœnâ cruciari. Ecce illadem mirabilium, quæ complectitur una illa vocula, Mors; binæ illæ syllabæ, Mori? Jam forsitan quæres, quod Discipuli olim à Christo: a)

a *Matth. 24. 3.*

Dic

Dic nobis, quando hæc erunt, & quod signum adventus mortis, & consummationis vitæ? Respondeo cum Christo: [a] Vigilate, nescitis diem, neque horam. Fors illa omnia à me prædicta, à te prælecta evenient tibi sequenti horâ; fors vesperi, vel certè cras; vel hoc mense, aut anno: quidquid fuerit, illud certum est, quod aliquando; nec illud incertum quod brevi, quia [b] Tempus breve est.

P R A X I S.

Ne Mors, quàm certò expectas, tibi veniat inexpectata, ad illam tua omnia dispone, animumque totum compone. Quotidie tibi ipse, quasi morienti prælege preces illas usitatas Ecclesiæ, quæ recitari solent ad spondam lecti, dum quis moritur, videlicet: *Proficiscere anima Christiana de hoc mundo, &c.* Itemque Litanias omnium SS. ac B. Virginis, ardeatque ad latus cereus benedictus. B. Albericus, qui se, suosque omnes ex asse B. Virgini manciparat, morti jam proximus,

a *Matth. 25. 12.* b *1. Cor.*

mus, post accepta morientium Sacra-
menta, Litanias dicere aggressus, cum
collecto ad extremum spiritu tenerrimè diceret: [a] *Sancta Maria ora pro nobis*; facies ejus (inquit Auctor vitæ)
cœpit quasi Divinâ luce perfusâ, intermicantes effundere radios; & mox
velut in somnum leviter solutus, animam efflavit sanctissimam, postea-
quam suis, quos Mariæ omnes addixerat, dixisset: O si vidissetis cælestem
illam gloriam, quàm omnibus vobis jam paratam aspexi? O quàm sanctè
Litanias, quamque non è frigida consuetudine diceres, si post illas recitatas
mox te moriturum tibi persuaderes!
Colebat Antiquitas Deos Limentinos, quibus cura liminis in domo erat
commissa: tibi Limentini sint sancti, quos in æternitatis limine, ut benè in
domum Æternitatis inducant, in Litaniiis oras.

C

CA-

a *Apud Bollandum 26. Januarii. C. 5.*